Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:
Bailes no negatīva vērtējuma aptaujas īsā versija. Adaptāciju latviešu valodā veica Enija Korsaka, 2025.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:
A Brief version of the Fear of negative evaluation scale (BFNE), M.R. Leary, 1983.

3. Instrumenta vispārīgs raksturojums (ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Bailes no negatīva vērtējuma aptaujas īsā versija ir plaši izmantots instruments, lai novērtētu indivīdu distresa un diskomforta izjūtu starppersonu mijiedarbībā. Baiļu no negatīva vērtējuma pamatā ir pastāvīgas bailes no citu cilvēku vērtējumiem un pārliecība, ka cilvēks tiks negatīvi novērtēts sociālās vai uzstāšanās situācijās.

Atbilžu sniegšanas forma: Tests izmanto 5 punktu Likerta tipa atbilžu formātu (1 = "nav man raksturīgs", 2 = "nedaudz man raksturīgs", 3 = "vidēji man raksturīgs", 4 = "ļoti man raksturīgs", 5 = "izteikti man raksturīgs"), un sastāv no 12 pantiem, no kuriem astoņi ir tieši formulēti, bet četri ir apgriezti ("reversēti") – 2.; 4.; 7.; 10. pants. Pirms visu pantu summēšanas, lai aprēķinātu kopējo punktu skaitu, tie tiek apgriezti (1 kļūst par 5, 2 kļūst par 4, 3 paliek 3, 4 kļūst par 2, 5 kļūst par 1).

Atslēga jeb atbilžu interpretācija: Maksimālais punktu skaits ir 60 un minimālais – 12, jo augstāku punktu skaitu cilvēks iegūst, jo lielākas ir viņa bailes no negatīva vērtējuma.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem, tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām un vienoties par nosacījumiem.

Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai (skat. reģistra web). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

5. Pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Iekšējās saskaņotības rādītāji: Latviešu valodā adaptētās Bailes no negatīva vērtējuma aptaujas īsās versijas Kronbaha alfa ir $\alpha = 0,92$.

Pantu reakcijas un diskriminācijas indeksi: Reakcijas indeksi ir robežās no 1,80 līdz 4,20; diskriminācijas indeksi ir robežās no 0,38 līdz 0,76.

Konverģentā pamatotība: Konverģentās pamatotības pārbaudē ar M.Rozenberga pašvērtējuma-pašcieņas skalu (*Rosenbergs Self-Esteem Scale, SES*; 1965) bailes no negatīva vērtējuma un pašvērtējums uzrādīja vidēji ciešu- negatīvu saistību ($r = -0,53$, $p < 0,01$).

Diverģentā pamatotība: Diverģentās pamatotības pārbaudē ar Sociālās trauksmes skalu (*SIAS, Social Interaction Anxiety Scale, Mattick & Clarke*, 1998) bailes no negatīva vērtējuma un sociālā trauksme uzrādīja vidēji ciešu- pozitīvu saistību ($r = 0,61$, $p < 0,01$).

Izpētošā faktoru analīze: Izpētošās faktoru analīzes rezultātā tika iegūta divfaktoru struktūra, kur panti ar tiešu formulējumu izveidoja pirmo faktoru, bet reversētie panti otro faktoru. Testa- retesta rezultāts uzrāda apmierinošu skalas stabilitāti laika gaitā ($r = 0,70$; $p < 0,01$).

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.
Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontakttinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs